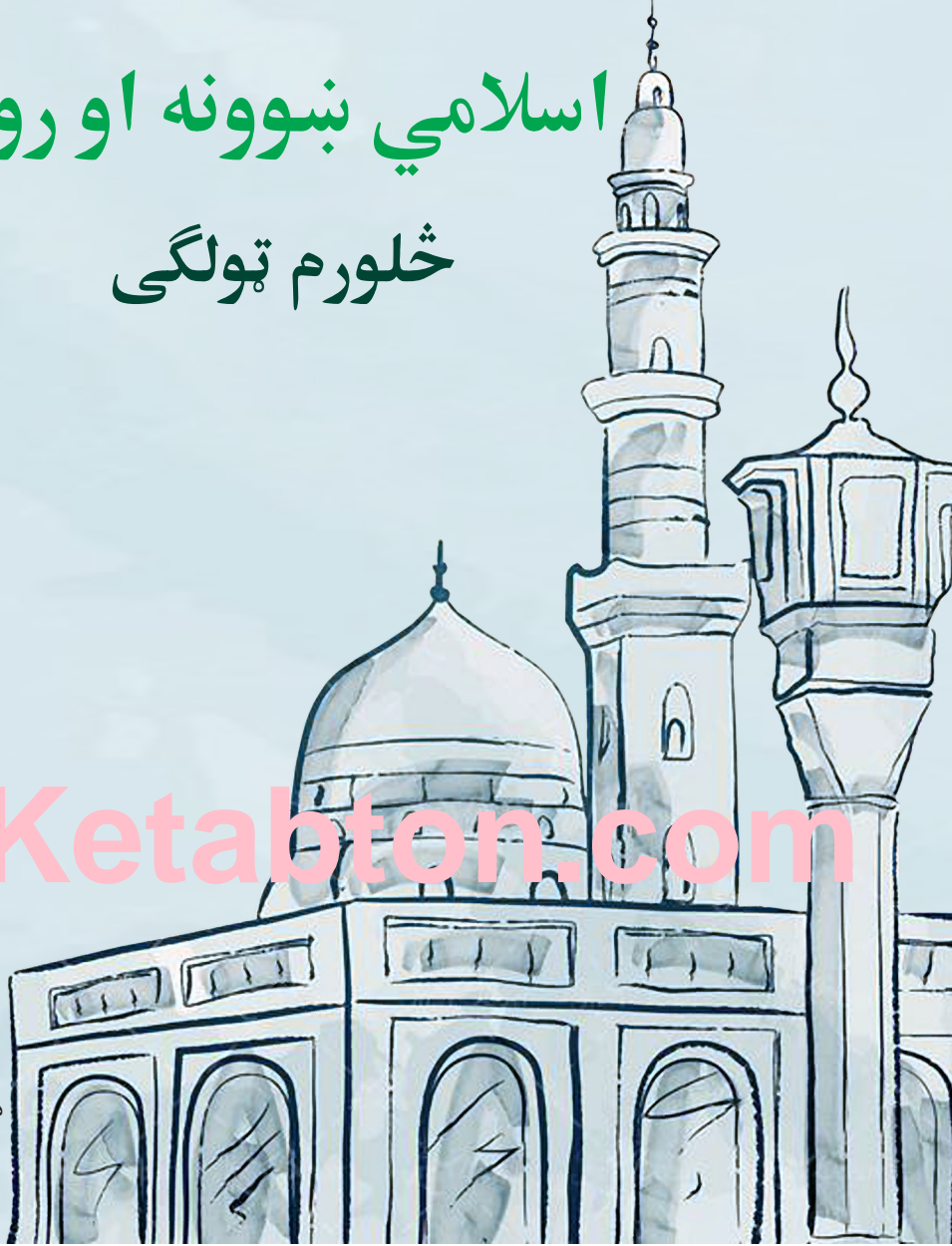

د پوهنې وزارت

اسلامي بنوونه او روزنه څلورم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

اسلامي ښوونه او روزنه

څلورم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ.ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: اسلامي ښوونه او روزنه

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د اسلامي ښوونې او روزنې د برخې د درسي کتابونو مؤلفین

ادیت کوونکي: د پښتو ژبې د ادیت دپارتمنت غړي

ټولګی: څلورم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکي: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکي: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپ خونه:

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وپش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې

وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره

قانوني چلند کېږي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه بان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

د پوهنې د وزیر پیغام

اقراً باسم ربک

د لوی او ښوونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې مور ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمريز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د گران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدينو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کيږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځيو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونيزو تاسيساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. مور په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هيله کوم، چې د هېواد بچيانو ته دې د درسي کتابونو په تدريس، او د محتوا په لېږدولو کې، هيڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د يوه فعال او په ديني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زيار او کوشنې وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې گران زده کوونکي به سبا د يوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولني متمدن او گټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، خو له هر فرصت څخه گټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځيرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدريس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم.

د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

فهرست

مخونه	سرليكونه	د لوست شميره
۱	عقيله	لومړی لوست
۳	الله ﷻ	دويم لوست
۵	د الله ﷻ صفتونه	درېم لوست
۷	د الله ﷻ ذاتي صفتونه	څلورم لوست
۹	د الله ﷻ فعلي صفتونه	پنځم لوست
۱۱	قبر	شپږم لوست
۱۳	حشر	اوم لوست
۱۵	جنت	اتم لوست
۱۷	دوزخ	نهم لوست
۱۹	اوبه (۱)	لسم لوست
۲۱	اوبه (۲)	يوولسم لوست
۲۳	د اوداسه فرضونه	دولسم لوست
۲۵	د اوداسه سنتونه	ديارلسم لوست
۲۷	آذان (۱)	څوارلسم لوست
۲۹	آذان (۲)	پنځلسم لوست
۳۱	د آذان معنا	شپاړسم لوست
۳۳	اقامت	اوولسم لوست
۳۵	د آذان دعا	اته لسم لوست
۳۷	د آذان د دعا معنا	نولسم لوست
۳۹	تحریمه تکبير	شلم لوست
۴۱	د ثنا معنا	يوويشتم لوست

مخونه	سرليکونه	د لوست شميره
۴۳	د تعوذ او تسميې معنا	دوه ويشتم لوست
۴۵	د تسميع او تحميد معنا	درويشتم لوست
۴۷	د تسيحاتو معنا	خلور ويشتم لوست
۴۹	سلام	پنځه ويشتم لوست
۵۱	د خوب آداب	شپږ ويشتم لوست
۵۳	له کور څخه د وتلو دعا	اووه ويشتم لوست
۵۵	غوره اخلاق	اته ويشتم لوست
۵۷	د منافق نينې	نهه ويشتم لوست
۵۹	مسلمان	دېرشم لوست
۶۱	روغتيا	يو دېرشم لوست
۶۳	پر حيواناتو زړه سوي	دوه دېرشم - لوست

عقیده

عقیده ایمان او باور ته وايي.
عقیده د ټولو عملونو اساس او بنسټ دی.
که عقیده سمه نه وي، هېڅ عمل نه قبلېږي.
مور په الله تعالی، ملایکو او آسماني کتابونو ایمان لرو.
مور په پیغمبرانو، د آخرت په ورځ او د خیر او شر په تقدیر
ایمان لرو.
سمه عقیده د انسان د دنیا او آخرت بریالیتوب دی.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته د سمې عقېدې د ارزښت په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.
۲. لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړئ:
 - تورات پر..... علیه السلام نازل شوی دی .
 - انجیل پر علیه السلام نازل شوی دی.
 - زبور پر علیه السلام نازل شوی دی.
 - قرآن کریم پر ﷺ نازل شوی دی.

پوښتنې

۱. عقیده څه ته وايي؟
۲. د ټولو عملونو اساس څه شی دی؟
۳. سمه عقیده لږل کومې گټې لري؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې پورتنی لوست په خپلو کتابچو کې وليکي.

الله جل جلاله

الله جل جلاله یو دی، شریک او ساری نه لري.
الله جل جلاله پر هر څه عالم دی.
هیڅ شی له الله جل جلاله څخه پټ نه دی.
الله جل جلاله پر هر څه قادر دی.
ټول کاینات الله جل جلاله پیدا کړي دي.
مور یوازې د الله جل جلاله عبادت کوو.
حُمکه، غرونه، ونې، کاني، بوټي، آسمانونه او ټول مخلوقات
د الله تعالی د امر تابع دي.
د الله جل جلاله له ارادې پرته هیڅ کار هم کېدای نه شي.

فعالیتونه

په دې هکله بحث وکړئ چې:

۱. کاینات د چا د امر تابع دي؟
۲. لمر راختل او پرېوتل د الله ﷻ تابع دي.
۳. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، هره ډله دې د الله ﷻ لس نومونه واخلي.

پوښتنې

۱. کاینات چا پیدا کړي دي؟
۲. مور د چا عبادت کوو؟
۳. ځمکه، غرونه او آسمانونه د چا تابع دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د لوست په اړه د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي؛ او بیا دې د الله ﷻ د قدرتونو په هکله څو جملې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د الله جل جلاله صفتونه

مور د الله تعالی په ټولو صفتونو ایمان لرو.

د الله تعالی صفتونه په دوه ډوله دي:

۱. ذاتي صفتونه.

۲. فعلي صفتونه.

۱- ذاتي صفتونه: هغه صفتونه دي چې الله تعالی یې پر ضد نه

ستايل کېږي، لکه علم چې ضد یې جهل دی.

۲- فعلي صفتونه: هغه صفتونه دي چې الله تعالی یې پر ضد

ستايل کېږي، لکه احیاء (ژوندي کول) چې ضد یې امات (مړه

کول) دي.

زموږ ژوند او مرگ د الله تعالی په واک کې دی.

فعالیتونه

۱. د الله تعالى د صفتونو په اړه خبرې وکړئ.
۲. د الله تعالى لاندې نومونه له معناو سره ولولئ:
(الْوَّاحِدُ، الصَّمَدُ، الْأَوَّلُ، الْآخِرُ، الْعَزِيزُ، الْمَلِكُ، الْحَقُّ)
- معنا: الله یو، بی نیازه، لومړنی، وروستی، زورور، پاچا او حق ذات دی.
۳. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډله دې د الله تعالى پنځه ذاتي او بله ډله دې فعلي صفتونه ووايي.

پوښتنې

۱. د الله تعالى صفتونه په څو ډوله دي؟
۲. د الله تعالى ذاتي صفتونه کوم دي؟
۳. د الله تعالى فعلي صفتونه کوم دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د الله تعالى د ذاتي او فعلي صفتونو په اړه د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي.

د الله جل جلاله ذاتي صفتونه

- د الله تعالی ذاتي صفتونه په لاندې ډول دي:
۱. قدرت (توانايي): الله تعالی پر هر څه قادر دی.
 ۲. اراده (قصد کول): الله تعالی د خپلې ارادې خاوند دی.
 ۳. سمع (اورېدل): الله تعالی هر څه اورې.
 ۴. بصر (لیدل): الله تعالی هر څه ویني.
 ۵. علم (پوهه): الله تعالی پر هر څه پوهېږي.
 ۶. حیات (ژوند): الله تعالی تل ژوندی دی.
 ۷. کلام (خبرې کول): خبرې کول د الله تعالی صفت دی.

فعالیتونه

۱. د الله تعالى د ذاتي صفتونو په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.

۲. د الله تعالى لاندې نومونه په یادو ووايئ:

(الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ)

۳. د الله تعالى لاندې نومونه له معنا سره ولولئ:

(السَّمِيعُ ، الْبَصِيرُ ، الْعَلِيمُ ، الْعَظِيمُ ، الْمُتَعَالِ ، الْحَيُّ ، الْقَادِرُ)

معنا: الله ﷻ اورېدونکی ، ليدونکی ، پوه ، لوی ، لوړ مرتبه ، تل ژوندى او قدرت لرونکی ذات دى .

پوښتنې

۱. د الله تعالى ذاتي صفتونه کوم دي؟

۲. د قدرت، ارادې، سمع او بصر معنا وواياست.

۳. د علم، حیات او کلام معنا وې څه دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د الله تعالى پورتنې صفتونه په یادو زده کړي.

د الله جل جلاله فعلی صفتونه

د الله تعالیٰ حینې فعلی صفتونه په لاندې ډول دي:

- ۱- تخلیق (پیدا کول): الله جل جلاله د ټولو مخلوقاتو پیدا کوونکی دی.
 - ۲- ترزیق (روزي ورکول): الله جل جلاله ټولو مخلوقاتو ته روزي ورکوي.
 - ۳- احیاء (ژوندي کول): الله جل جلاله ټولو مخلوقاتو ته ژوند ور بښي.
 - ۴- امات (مړه کول): د ټولو مخلوقاتو مرگ د الله جل جلاله په واک کې دی.
 - ۵- رحمت (مهرباني): الله جل جلاله ډېر مهربان ذات دی.
 - ۶- غضب (قهر): د الله جل جلاله له احکامو څخه سر غړونه د الله جل جلاله د قهر سبب کېږي.
 - ۷- اعزاز (عزت ورکول): چاته چې الله جل جلاله وغواړي، عزت ورکوي.
 - ۸- اذلال (ذلت ورکول): چاته چې الله جل جلاله وغواړي، ذلیل کوي.
- یې.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته د الله تعالی د فعلي صفتونو په اړه خبرې وکړئ.
۲. د الله تعالی لاندې نومونه له معنا سره ولولئ:
(الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْغَفُورُ، الْقَابِضُ، الْبَاسِطُ، الْمُعِزُّ، الْمُدْلِلُّ، الْمُحْيِي، الْمُمِيتُ)
معنا: الله ﷻ عام او خاص مهربان، ښوونکی، د روزی اخیستونکی او پراخه کوونکی، عزت ورکوونکی، ذلت ورکوونکی، ژوندی کوونکی او مړ کوونکی ذات دی.

پوښتنې

۱. د الله تعالی له فعلي صفتونو څخه پنځه صفتونه ووايئ.
۲. د تخلیق معنا څه ده؟
۳. احیاء او امات څه ته ویل کېږي؟
۴. د رحمت ضد څه شی دی؟
۵. اعزاز څه ته ویل کېږي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د الله تعالی فعلي صفتونه په یادو زده کړي.

قبر

مرگ حق دی او ټول انسانان پرې باور لري.
مور د قبر په ژوند ایمان لرو.

قبر د نېک مسلمان لپاره د جنت باغچه او
د کافر او بد عمل انسان لپاره د دوزخ کنده ده.
په قبر کې له هر انسان څخه درې پوښتنې کېږي:

۱. ستا رب څوک دی؟

۲. ستا دین څه شی دی؟

۳. ستا نبي څوک دی؟

نېک مسلمان یې په ځواب کې وايي:

۱. الله تعالی مې رب دی.

۲. دین مې اسلام دی.

۳. حضرت محمد ﷺ مې نبي دی.

چې په دې سره د قبر له عذابه خلاصون مومي.

کافر او بد عمل انسان د دغو پوښتنو ځواب نه شي ورکولای.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته د قبر په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. د قبر ترڅنگ د تېرېدو پر مهال لاندې دعا تکرار کړئ:
السَّلَامُ عَلَیْكُمْ دَارَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ، وَإِنَّا - إِنْ شَاءَ اللَّهُ - بِكُمْ لِلْآحِقُونَ، نَسْأَلُ
اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ.

پوښتنې

۱. قبر د چا لپاره د جنت باغچه ده؟
۲. قبر د چا لپاره د دوزخ کنده ده؟
۳. په قبر کې له مړي څخه کومې پوښتنې کېږي؟
۴. په قبر کې به نېک مسلمان د درېو پوښتنو په ځواب کې څه وایي؟
۵. آیا کافر او بد عملة انسان د قبر پوښتنو ته ځواب ویلی شي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د قبر په اړه د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي.

حشر

مور د قیامت په راتلو ایمان لرو.

د قیامت په ورځ ټول مړي بېرته را ژوندي کېږي.

ټول مخلوقات د الله ﷻ په امر د حشر په میدان کې را ټولېږي.

په حشر کې له هر انسان سره حساب کېږي.

رسول الله ﷺ فرمایي: له هر انسان څخه څلور پوښتنې کېږي:

۱. ځواني دې په څه کې تېره کړه؟

۲. عمر او ټول ژوند دې په څه کې تېر کړ؟

۳. مال او دولت دې له کومه پیدا کړ او په څه کې دې

مصرف کړ؟

۴. په خپل علم دې څومره عمل وکړ؟

فعالیتونه

۱. د نبوونکي په مرسته د حشر په اړه یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. په اودس کولو سره به د قیامت په ورځ د مسلمانانو مخونه او لاسونه خلیږي، په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. حشر څه ته ویل کېږي؟
۲. د حشر په میدان کې له انسانانو سره څه کېږي؟
۳. په حشر کې له انسان څخه کومې پوښتنې کېږي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د حشر په اړه نور معلومات هم تر لاسه کړي.

جنت

مور په جنت ايمان لرو.

الله ﷻ په آخرت کې د مؤمنانو لپاره جنت تيار کړی دی. په جنت کې هر ډول نعمتونه شته.

مؤمنان به تل په جنت کې اوسېږي.

الله تعالی مسلمان ته د نېکو عملونو په بدل کې جنت ورکوي.

مور باید ښه کارونه وکړو چې الله تعالی یې په بدل کې جنت را کړي.

په جنت ايمان لرل فرض دي.

فعالیتونه

۱. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي او د ښوونکي په مرسته دې د لوست په اړه یو له بل سره خبرې وکړي.
۲. د ښوونکي په مرسته د جنت څو نومونه واخلي.
۳. (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) د جنت کلۍ ده. بحث پرې وکړئ.

پوښتنې

۱. په جنت کې الله تعالی جنتیانو ته څه تیار کړي دي؟
۲. جنت کومو خلکو ته ور په برخه کېږي؟
۳. آیا په جنت ایمان لرل فرض دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د جنت په اړه د خپلې کورنۍ له غړو څخه پوښتنې وکړي او معلومات دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

دوزخ

مور په دوزخ ایمان لرو.
الله تعالی کافرانو ته د سزا ورکولو لپاره دوزخ پیدا کړی
دی.

دوزخ د سختو عذابونو ځای دی.
کافران به تل په دوزخ کې اوسېږي.
مسلمان په دوزخ کې د خپلو گناهونو په اندازه سزا ویني.
په دوزخ ایمان لرل فرض او انکار ترې کفر دی.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته د دوزخ د عذابونو په اړه خبرې وکړئ.
۲. مور په دوزخ ایمان لرو. په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. الله تعالی دوزخ د چا لپاره پیدا کړی دی؟
۲. کافران په آخرت کې چېرې اوسېږي؟
۳. آیا په دوزخ ایمان لرل فرض دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د لوست متن په ښکلي خط په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اوبه (۱)

اوبه د الله ﷻ لوی نعمت دی.

ټول ژوندي مخلوقات اوبو ته اړتيا لري.

اوبه د پاکولو وسیله ده.

مور باید اوبه بې حایه مصرف نه کړو.

اوبه په درې ډوله دي:

۱. پاکوونکې اوبه

۲. مستعملې یا کار اخیستل شوې اوبه

۳. نا پاکې اوبه

۱. پاکوونکې اوبه: لکه د څا، نل، لاسي بمبې، چینې، ویالې،

سیند او باران اوبه چې نجاست په کې نه وي.

په دغو اوبو اودس کېږي او شيان پرې پاکېږي،
۲. مستعملي اوبه: هغه دي، چې اودس يا غسل پرې شوی وي.
دا اوبه په خپله پاکې دي، خو اودس او غسل پرې نه کېږي.
هغه مايعات چې اوبه ورته نه ويل کېږي، لکه: چای، جوس او
بنوروا پاک دي، خو اودس او غسل پرې نه کېږي.

فعاليتونه

۱. د اوبو د ارزښت په اړه يو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. اوبه بايد بې ځايه مصرف نه شي په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. آیا له اوبو پرته ژوند کېدلای شي؟
۲. اوبه په څو ډوله دي؟
۳. د پاکو اوبو يو مثال ووايئ.
۴. آیا په مستعملو اوبو اودس کېږي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې وليکي.

اوبه (۲)

۳. ناپاکي اوبه: هغه اوبه دي چې نجاست ورسره گډ شوی وي.
- نا پاکي اوبه هر پاک شی ناپاکه کوي.
- لږې اوبه د نجاست په گډېدو ناپاکه کېږي.
- ډېرې او روانې اوبه د نجاست په غورځېدو هغه وخت ناپاکه کېږي چې د نجاست نښې په کې ښکاره شي.
- د ډېرو او روانو اوبو د نجاست نښې درې دي:
۱. د نجاست په غورځېدو يې رنگ بدل شي.
۲. د نجاست په غورځېدو يې خوند بدل شي.
۳. د نجاست په غورځېدو يې بوی بدل شي.
- ډنډونه هغه ډېرې اوبه دي چې د یو لوري په ښورولو يې بل

لوری نه خوځېږي.
په ناپاکو اوبو اودس او غسل نه کېږي.
ښه زده کوونکی اوبه نه ناپاکه کوي.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته یو له بل سره د ناپاکو اوبو د بدو اغېزو په اړه خبرې وکړئ.
۲. ناپاکې اوبه د انسان روغتیا ته زیان رسوي. په دې هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. ناپاکې اوبه تعریف کړئ.
۲. آیا ناپاکې اوبه پاک شیان ناپاکوي؟
۳. آیا په ناپاکو اوبو اودس او غسل کېږي؟
۴. روانې او ډېرې اوبه څه وخت ناپاکې کېږي؟
۵. ډېرې اوبه تعریف کړئ.

زده کوونکي دې د ناپاکو اوبو بېلگې په خپلو کتابچو کې وليکي.

د اوداسه فرضونه

اودس د لمانځه شرط دی.

په اودس کولو سره زموږ بدن پاکېږي.

په اودس کولو سره د مسلمان گناهونه بېل کېږي.

اودس څلور فرضونه لري:

۱. د مخ پرېمینځل، د وېستانو له شنه کېدلو تر زڼې لاندې او

د یوه غوږ له نرمۍ څخه د بل غوږ تر نرمۍ پورې.

۲. د څنگلو سره د لاسونو پرېمینځل.

۳. د سر څلورمه برخه مسح کول.

۴. د بڼګرو سره د پښو پرېمینځل.

فعالیتونه

۱. خوزده کوونکي دې د بنوونکي په وړاندې اودس وکړي.
۲. د بنوونکي په مرسته د اودس او تیمم تر منځ توپیر ووايي.

پوښتنې

۱. آیا اودس د لمانځه له شرطونو څخه دی؟
۲. اودس مسلمان ته څه گټه رسوي؟
۳. د اوداسه فرضونه څو او کوم دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د اوداسه فرضونه په خپلو کتابچو کې وليکي.

د اوداسه سنتونه

مور له خپل پيغمبر محمد ﷺ سره مينه لرو.
په سنتونو يې عمل کوو.
اودس د پيغمبر ﷺ له سنتونو سره سم کوو.

د اوداسه له سنتونو څخه:

۱. د اودس نيت کول.
۲. د اوداسه په پېل کې (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) ويل.
۳. تر مړوندو پورې د دواړو لاسونو پرېمينځل.
۴. مضمضه يعنې د خولې پرېمينځل.
۵. استنشاق يعنې د پوزې پرېمينځل.
۶. د ټول سر مسح کول.
۷. د هر غړي درې ځلې پرېمينځل.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په وړاندې د اوداسه سُنټونه تمثیل کړئ.
۲. په اوداسه کې د کومو غړو درې ځلې پرېمنځل سُنټ دي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. مور باید څنگه اودس وکړو؟
۲. (بِسْمِ اللّٰهِ) ویل په اوداسه کې څه حکم لري؟
۳. مضمضه او استنشاق څه ته وایي؟
۴. د هر غړي څو ځلې پرېمنځل سُنټ دي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د اوداسه سُنټونه په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اذان (۱)

اذان لمانځه ته د خلکو رابللو لپاره کېږي.
د اذان کول د پنځه گونو لمونځونو او د جمعي د لمانځه
لپاره مؤکد سنت دی.
اذان کول ډېر ثواب لري.
اذان ويونکي ته مؤذن ويل کېږي.
حضرت بلال رضي الله عنه لومړنی مؤذن دی.

د اذان ادبونه:

- مؤذن بايد په اوداسه، د قبلي لوري ته په ولاړه او لوړ آواز اذان وکړي.
- مؤذن بايد د «حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ» ويلو په وخت کې مخ بني او د «حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ» ويلو په وخت کې مخ کين لوري ته وگرځوي.

فعالیتونه

۱. اذان د څه لپاره کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.
۲. هغه کوم لمونځونه دي چې اذان ورته نه کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.
۳. د سهار د لمانځه اذان د نورو وختونو له اذان څخه څه توپیر لري؟ بحث پرې وکړئ.

پوښتنې

۱. اذان کول د کومو لمونځونو لپاره سنت دی؟
۲. آیا اذان کول ثواب لري؟
۳. لومړنی مؤذن څوک و؟
۴. د اذان دوه ادبونه ووايئ.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې پورتنۍ لوست په خپلو کتابچو کې وليکي.

اذان (۲)

د اذان الفاظ:

اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

د سهار په اذان کې له دوه حَلِي (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) ويلو وروسته
دوه حَلِي (الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ) ويل کېږي.

فعالیتونه

۱. خوزده کوونکي دې په ټولگي کې اذان تمثيل کړي.
۲. اذان کوونکی باید څه ځانگړتیاوې ولري؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. څوک کولای شي چې اذان عملاً تمثيل کړي؟
۲. د سهار په اذان کې له دوه ځلې (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) ویلو وروسته څه ویل کېږي؟

زده کوونکي دې اذان په یادوزده کړي.

د اذان معنا

الفاظ او کلمې	ژباړه
اللَّهُ أَكْبَرُ	الله جل جلاله ډېر لوی دی
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	شاهدي ورکوم چې له الله جل جلاله پرته بل حق معبود نشته
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	شاهدي ورکوم چې محمد ﷺ د الله تعالی رسول دی
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	راشئ لمانحہ ته
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	راشئ د خلاصون خوا ته
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	له الله تعالی پرته بل حق معبود نشته
الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ	لمونخ له خوب څخه غوره دی

فعاليتونه

۱. د اذان د معنا په اړه يوله بل سره خبرې وکړئ.
۲. د اذان په پيل کې کومه کلمه راغلي ده؟ د شهادت، که طيبه کلمه؟ بحث پرې وکړئ.
۳. د اذان پر مهال اورېدونکي ته څه په کار دي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. (اللهُ أَكْبَرُ) څه معنا لري؟
۲. حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ وَرَبَّارِي.
۳. حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ وَرَبَّارِي.
۴. الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ څه معنا لري؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د اذان د الفاظو معنا په خپلو کتابچو کې وليکي.

اقامت

د اقامت الفاظ

اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ * قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

ژباړه	الفاظ او کلمې
یقیناً جماعت (جمعه) ودرېده	قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

فعالیتونه

۱. د اقامت معنا په ټولګي کې تکرار کړئ.
۲. څوک د اقامت د ویلو لومړیتوب لري؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. د اذان او اقامت توپیر څه دی؟
۲. قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ څه معنا لري؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د اقامت الفاظ په خپلو کورونو کې تکرار او عملي کړي.

د اذان دعا

د اذان اجابت مستحب دی.

له مؤذن سره د اذان د کلمو تکرارولو ته د اذان اجابت وایي.

د (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) او (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) د اورېدلو په وخت کې (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ویل کېږي.

له اذان څخه وروسته دعا:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ النَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا
الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ.

فعالیتونہ

۱. د اذان دعا پہ خپلو منځو نو کي تکرار کړئ.
۲. په اذان کي هغه کومه جمله ده چي مسلمانان لمانځه ته پرې بلل کيږي؟
په گوته يې کړئ.

پوښتنې

۱. آیا د اذان اجابت مستحب دی؟
۲. کله چي له مؤذن څخه د (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) کلمې واوری،
څه وایئ؟
۳. له اذان څخه وروسته دعا په یاد و وایئ؟

زده کوونکي دي د اذان دعا حفظ کړي.

د اذان د دعا معنا

الفاظ او کلمې	ژباړه
اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ	ای الله زما ربه، د دغې بشپړې بلنې خاونده
وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ	او د ولاړ لمونځ خاونده.
آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ	محمد ﷺ ته هغه وسیله او غوره والی ورکړه
وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ	او په هغه محمود او ستایل شوي ځای یې را پاڅوه چې تا ورسره وعده کړې ده.

فعاليتونه

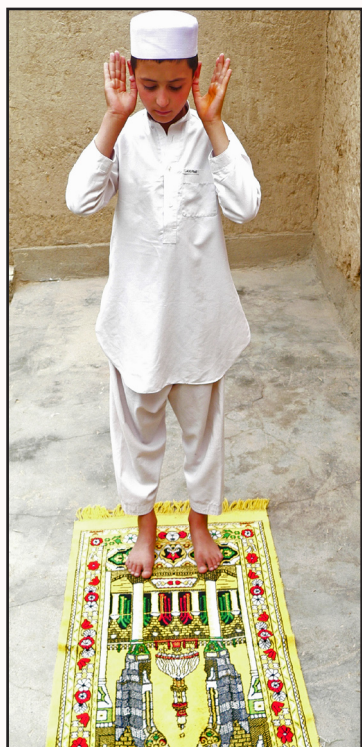
۱. د اذان د دعا ژباړه په خپلو منځونو کې تکرار کړئ.
۲. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډلې دې د اذان دعا ولولي او بله ډله دې معنا ووايي.

۱. (اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ) وژباړئ؟
۲. (وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ) څه معنا لري؟
۳. د (آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ) معنا ووايي.
۴. د (وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ) ژباړه وکړئ.

زده کوونکي دې د اذان د دعا معنا حفظ او په خپلو کتابچو کې وليکي.

تحریمه تکبیر

د لمانځه په پیل کې (اللهُ أَكْبَرُ) ویلو ته تحریمه تکبیر ویل کېږي.

په لمانځه کې تحریمه تکبیر فرض دی.

په تحریمه تکبیر سره لمونځ پیل کېږي.

د تحریمه تکبیر په وخت کې به نارینه دواړه لاسونه د غوږونو تر نرمیو پورته کوي او ښځه به دواړه لاسونه تر اوږو پورته کوي.

کله چې تحریمه تکبیر وویل شي، له لمانځه څخه بهر کارونه په لمونځ کونکي حرامېږي.

فعالیتونه

۱. خوزده کوونکي دې د تحریمه تکبیر ویلو پر مهال د لاسونو پورته کول تمثیل کړي.
۲. په تحریمه تکبیر ویلو سره له لمانځه څخه بهر کارونه په لمونځ کوونکي حرامبږي. په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. تحریمه تکبیر څه ته وايي؟
۲. آیا تحریمه تکبیر په لمانځه کې فرض دی؟
۳. د تحریمه تکبیر پر مهال به نارینه خپل لاسونه تر کوم ځایه پورته کوي؟
۴. د تحریمه تکبیر پر مهال به ښځه خپل لاسونه تر کوم ځایه پورته کوي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې پورتنی لوست په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د ثنا معنا

ثنا د الله تعالى صفت او ستاینې ته وايي .
 په لمانځه کې د ثنا (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ) ویل سنت دي .
 له تحریمه تکبیر څخه وروسته ثنا ویل کېږي .

د ثنا معنا:

الفاظ او کلمې	ژباړه
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ	ته له عیب څخه پاک یې ای الله!
وَبِحَمْدِكَ	تا لره بڼه صفتونه دي
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ	ستا نوم د خیر او برکت دی
وَتَعَالَى جَدُّكَ	او شان دې لوړ دی
وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ	او پرته له تا څخه بل حق معبود نشته .

فعاليتونہ

۱. د ثنا معنا په ټولگي کې بيان کړئ.
۲. الله ﷻ له هر عيب څخه پاک دی، په دې هکله خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. ثنا څه ته ويل کېږي؟
۲. آیا په لمانځه کې د ثنا ويل سنت دي؟
۳. په لمانځه کې ثنا څه وخت ويل کېږي؟
۴. د ثنا ژباړه ووايئ؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې ثنا له معنا سره په خپلو کتابچو کې وليکي.

د تعوذ او تسميې معنا

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) ته تعوذ ويل كېږي.
 (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ته تسميه ويل كېږي.
 په لمانځه كې له ثنا وروسته د (أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)
 او (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ويل سنت دي.
 د هر كار په پيل كې د (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ويل سنت دي.
د تعوذ معنا:

الفاظ او كلمې	ژباړه
أَعُوذُ بِاللَّهِ	په الله تعالى پناه غواړم
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	د شرل شوي شيطان له شره.
د تسميې معنا	
بِسْمِ اللَّهِ	د الله تعالى په نامه سره پيل كوم
الرَّحْمَنِ	زيات رحمت والا دی
الرَّحِيمِ	مهربانه دی

فعلیتونه

۱. د تعوذ او تسمیې معنا تکرار کړئ.
۲. کوم کار چې په (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) پیل نه شي، نیمگړی پاتې کېږي. په دې هلکه خبرې وکړئ.

پوښتنې

۱. په لمانځه کې تعوذ او تسمیه څه وخت ویل کېږي؟
۲. آیا په لمانځه کې د (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) ویل سنت دي؟
۳. (أَعُوذُ بِاللّٰهِ) څه معنا لري؟
۴. د (الرَّحْمٰنِ) او (الرَّحِیْمِ) معنا وواياست.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د تعوذ او تسمیې معنا حفظ کړي.

د تسميع او تحميد معنا

تسميع د (سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) ويلو ته وايي.

تحميد د (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) ويلو ته وايي.

په لمانځه كې له ركوع څخه وروسته په ولاړه د تسميع او تحميد ويل سنت دي.

د تسميع او تحميد معنا

ژباړه	الفاظ او كلمې
اوري (قبلي) الله تعالى	سَمِعَ اللهُ
له هغه چا څخه چې د ده ستاينه او حمد وايي.	لِمَنْ حَمِدَهُ
اې زموږ ربه، يوازې تالره ده ثنا او ستاينه.	رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

۱. د تسمیع او تحمید معنا تکرار او د لوستلو حای یې روښانه کړئ.
۲. تسمیع او تحمید د لمانځه په کوم حای کې ویل کېږي؟ په دې هکله خبرې وکړئ.

۱. تسمیع څه ته ویل کېږي؟
۲. تحمید څه ته ویل کېږي؟
۳. تسمیع او تحمید د لمانځه په کوم حای کې ویل کېږي؟
۴. آیا د (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) ژباړه موزده ده؟

زده کوونکي دې د تسمیع او تحمید معنا حفظ کړي.

د تسبيحاتو معنا

د (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) او (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) ويلو ته تسبيحات ويل کيږي.

په رکوع کې درې ځلې (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) ويل سنت دي.

په سجده کې درې ځلې (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) ويل سنت دي.

د رکوع د تسبيح معنا:

الفاظ او کلمې	ژباړه
سُبْحَانَ رَبِّي	پاکي ده زما رب لره
الْعَظِيمِ	ډېر لوی دی
د سجدې د تسبيح معنا	
سُبْحَانَ رَبِّي	پاکي ده زما رب لره
الْأَعْلَى	د ډېر لوړ مقام خاوند دی

فعاليتونہ

۱. تسبیحات پہ خپلو منخونو کي تکرار کری.
۲. تسبیحات د لمانخہ پہ کوم خای کي ویل کپري؟ پہ دې هکله خبرې وکړی.

پوښتنې

۱. تسبیحات خه ته وایي؟
۲. په رکوع او سجده کي خوخلې تسبیحات ویل سنت دي؟
۳. (العظیم) خه معنا لري؟
۴. د (الأعلى) معنا ووايي؟

کورنی دنده

زده کوونکي دې د تسبیحاتو معنا حفظ کړي.

سلام

د لمانځه له پوره کېدلو وروسته، وتل ترې فرض دي.
د (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) په ویلو سره له لمانځه څخه وتل
سُنْت دي.

لمونځ کوونکی نبي او کين لوري ته سلام گرځوي .
په سلام گرځولو کې مخ له اورو سره برابرېږي.
له لمانځه څخه بهر د سلام اچول سُنْت او ځواب يې واجب
دی.

الفاظ او کلمې	ژباړه
السَّلَامُ	سلام دې وي
عَلَيْكُمْ	پر تاسو
وَرَحْمَةُ اللَّهِ	او د الله تعالى مهرباني دې وي.

فعاليتونه

۱. د سلام د معنا او ارزښت په اړه په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.
۲. په کومو حالتونو کې سلام اچول په کار، نه دي؟ په دې هکله د ښوونکي معلومات له ځان سره شریک کړئ.

پوښتنې

۱. آیا له لمانځه څخه وتل د (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) په ویلو سره سنت دي؟
۲. آیا له لمانځه څخه بهر د سلام اچول سنت دي؟
۳. د سلام معنا ووايئ.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د سلام الفاظ او معنا حفظ کړي.

د خوب آداب

خوب د الله ﷻ لخوا پر بندگانو لوی نعمت دی .
خوب سره د انسان د بدن ستړیا له منځه ځي او اعصاب يې آرامیږي .

مسلمان د ویده کېدو پر مهال ځان الله ﷻ ته سپاري .
الله ﷻ يې له ستونزو او کړاوونو څخه ژغوري .
له خوبه بېرته پاڅېدل د انسان لپاره نوی ژوند دی .
د خوب ادبونه:

- زه د ویده کېدو په وخت د خپل پیغمبر محمد ﷺ دا لاندې لارښوونې په پام کې نیسم:
۱. په وخت ویده کېرم .
 ۲. په نبي اړخ ویده کېرم .
 ۳. په نبي لاس سر ږدم .
 ۴. آیت الکرسي ، اخلاص ، الفلق او الناس سورتونه لولم .
 ۵. د خوب دا دعا وایم: (اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوتُ وَأَحْيَا).
- معنا: ای الله ﷻ! ستا په نوم مرم (ویده کېرم) او بېرته ژوندی کېرم (له خوبه پاڅېرم) .

۲. له خوبه د پاڅېدلو په وخت کې دا دعا وایم: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ).

معنا: ټوله ستاینه هغه الله جَلَّالَهُ لره ده چې له مرگه (خوبه) یې مور بیرته ژوندي کړلو او همغه ته ورتگ دی. مور باید له اړتیا پرته زیات خوب ونه کړو.

فعالیتونه

۱. د خوب د ادبونو په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ.
۲. د خوب په لیدلو کې له ځان څخه نورې خبرې جوړول لویه گناه ده. په دې هکله د ښوونکي معلومات له ځان سره شریک کړئ.

پوښتنې

۱. خوب انسان ته څه گټه رسوي؟
۲. د ویده کېدو په وخت کومه دعا لوستل کېږي؟
۳. هغه کوم سورتونه دي چې له خوبه مخکې یې ویل سنت دي؟
۴. له خوبه د را پاڅېدو دعا ووايئ.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې خپلې هغه سنت چارې چې له خوبه مخکې یې سرته رسوي د مقالې په شکل په خپلو کتابچو کې وليکي.

له کور څخه د وتلو دعا

مورد خپل پیغمبر محمد ﷺ پیروي کوو.

رسول الله ﷺ فرمایي: کله چې مسلمان له کوره وځي او دا دعا

ووایي: «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

نودا آواز ورته وشي:

۱. تاته د حق لارښوونه وشوه.

۲. ټولې اړتیاوې دې پوره کېږي.

۳. اوله هر ډول شر او فتنې څخه خوندي شوي.

د پورتنۍ دعا معنا:

د الله ﷻ په مرسته وځم، توکل مې پر الله ﷻ دی، د الله ﷻ په

مرسته به له گناه نه ځان ژغورم او نېک کارونه به کوم.

فعالیتونه

۱. له کورڅخه د وتلو دعا یو بل ته ووايئ.
۲. له کورڅخه د وتلو د دعا معنا یو بل ته ووايئ.

پوښتنې

۱. له کور څخه د وتلو په وخت کومه دعا ویل کېږي؟
۲. د یادې دعا گټې ووايئ.
۳. یاده دعا معنا کړئ.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې له کور څخه د وتلو دعا له ژباړې سره په خپلو کتابچو کې ولیکي.

غوره اخلاق

حضرت محمد ﷺ فرمايي: «أثقلُ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ الْخُلُقُ

الْحَسَنُ» مسند امام احمد

ژباړه: (د قيامت په ورځ به) د اعمالو په تله کې له ټولو عملونو څخه دروند (ارزښتمن) عمل، ښه اخلاق وي.

له غوره اخلاقو څخه ځينې يې په لاندې ډول بيانېږي:

- رښتيا ويل او له دروغو څخه د ځان ژغورل.

- له بدو او سپکو ويلو څخه ډډه کول.

- له خلکو سره په روا کارونو کې مرسته کول.

- د مشرانو درناوی او په کوچنيانو شفقت کول.

- خلکو ته له زيان رسولو څخه ډډه کول.

- د امانت ساتل.

مور بايد ښه اخلاق ولرو، تر څو الله جل جلاله را څخه خوښ شي او

خلکو ته مو گټه ورسپري.

فعالیتونه

۱. په دې هکله خبرې وکړئ چې د مشرانو درناوی په څه ډول کېدای شي؟
۲. د غوره اخلاقو څو بېلگې ووايئ.

پوښتنې

۱. لاندې کلمې معنا کړئ:
 - أَثْقَلُ شَيْءٍ .
 - فِي الْمِيزَانِ .
 - الْخُلُقُ الْحَسَنُ .
۲. د ښو اخلاقو څو بېلگې ووايئ.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د ښو اخلاقو په هکله د کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او په راتلونکي لوست کې دې په خپل وار سره د ښو اخلاقو گټې په گوته کړي.

د منافق نښې

حضرت محمد ﷺ فرمايي: «آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ،

وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ». روايت يې امام بخاري كړې دى

ژباړه: د منافق درې نښې دي:

۱. په خبرو كې دروغ وايي.

۲. وعده نه پوره كوي.

۳. او په امانت كې خيانت كوي.

مور بايد تل رښتيا ووايو، په خپلو وعدو ولاړ واوسو او امانت وساتو.

دروغ ويل انسان بې باوره كوي.

فعالیتونه

۱. د دروغ ویلو د زیانونو په هکله په خپلو منځونو کې یو له بل سره خبرې وکړئ.
۲. د امانت ساتلو خو بېلگې بیان کړئ.

پوښتنې

لاندې کلمې معنا کړئ:

- آيَةُ الْمُنَافِقِ .
 - كَذَبَ .
 - خَانَ .
۲. د منافق څو نښې دي؟ بیان یې کړئ .
 ۳. دروغ ویل څه زیان لري؟
 ۴. آیا خلک دروغ ویونکی شخص خوښوي؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د دروغ ویلو زیانونه ولیکي.

مسلمان

مسلمان چا ته زیان نه رسوي، حضرت محمد ﷺ فرمایي:

«الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ». صحیح مسلم

ژباړه: بشپړ مسلمان هغه څوک دی چې د ژبې او لاس له ضرر څخه یې خلک په امان کې وي.

مسلمان د مسلمان ورور دی، ظلم او تېری پرې نه کوي.

کنځل، غیبت کول، سپکې او سپورې ویل گناه ده.

مور څوک په بد نوم سره نه یادوو.

زه له خپلو ټولگيو الو سره مینه لرم او چا ته زیان نه رسوم.

فعالیتونه

۱. د نبوونکي په مرسته هغه کړنې په نښه کړئ چې د ژبې له زیانونو څخه شمېرل کېږي.
۲. زده کوونکي دې په دوو ډلو ووېشل شي، یوه ډله دې د ژبې زیانونه او بله دې د لاس زیانونه بیان کړي.

پوښتنې

۱. د لوست حدیث معنا کړئ.
۲. د ژبې په واسطه د زیان رسولو څو بېلگې ووايئ.
۳. لاندې کلمې معنا کړئ:
۱. مِنْ لِسَانِهِ ۲. وَیَدِهِ ۳. مَنْ سَلِمَ

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې له ژبې څخه د ښې گټې اخیستلو په هکله څلور کړنې ولیکي.

روغتيا

روغتيا د الله ﷻ لوی نعمت دی. حضرت محمد ﷺ فرمایلي دي: «نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ». صحيح البخاري

ژباړه: دوه نعمتونه دي چې ډېر خلک ترې بې خبره دي: يو روغتيا او بل وخت.

مور بايد خپلي روغتيا ته پاملرنه وکړو.
مور خپل بدن، جامې، او استوگنځي پاک ساتو.
خپل غاښونه په مسواک پاکوو.

فعالیتونه

۱. د روغتیا د ارزښت په هکله په خپلو منځونو کې خبرې وکړئ او د روغتیا ساتنې لارې چارې د ښوونکي په مرسته بیان کړئ.
۲. د لوست د حدیث معنا یو بل ته ووايئ.

پوښتنې

- ۱- د لوست حدیث سم ولولئ.
- ۲- لاندې کلمې معنا کړئ:
(نِعْمَتَانِ، مَعْبُونٌ، الصَّحَّةُ، وَالْفِرَاحُ)
- ۳- لاندې جملې بشپړې کړئ:
- روغتیا د الله جَلَّ جَلَالُهُ لوی دی.
- خپل او د استوګنځی پاک ساتو.
- ځانښونه په پاکوو.

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د روغتیا د ارزښت په اړه یوه لنډه مقاله ولیکي.

پر حیواناتو زړه سوی

- اسلام د شفقت او زړه سوي دين دی.
- زړه سواندی بنده الله ﷻ ته نژدې دی.
- پر حیواناتو زړه سوی ثواب لري.
- مور باید حیوانات و نه وهو.
- مور باید حیواناتو ته وابنه او اوبه ورکړو.
- حیواناتو ته د وښو او اوبو په ورکولو سره مسلمان جنت ته ځي.
- پر حیواناتو ظلم کول لویه گناه ده.
- پر حیواناتو باید د دوی له توان څخه دروند پټی بار نه کړو.

فعالیتونه

۱. د ښوونکي په مرسته پر حیواناتو د زړه سوي خو نورې بېلگې ووايي او په دې هکله یو له بل سره خبرې وکړي.
۲. په قفسونو کې د مرغانو او حیواناتو ساتل گناه ده. په دې اړه یو له بل سره خبرې وکړي.

پوښتنې

- لاندې تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړئ:
۱. اسلام د شفقت او زړه سوي دی.
 ۲. بنده الله ﷻ ته نژدې وي.
 ۳. آیا پر حیواناتو ظلم کول ده؟

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کورنۍ د غړو په مرسته د زړه سوي او شفقت په هکله څلور کرښې مقاله وليکي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**